

Den dag vi gik på Strøget med balloner i brystholderen

Sammen med 11 andre rødstrømper stod jeg nede i Kunstakademiets kælder og pustede balloner op. Det var onsdag den 8. april, 1970. Pludselig hørte vi musik i det fjerne. Vi så forbavset på hinanden: det var Livgarden, – og den spillede »Her kommer Pippi Langstrømpe – tjullahop – tjullahi – tjullahopsa-sa...«. »Ha, ha,« grinede Ninon, »de tror, vi vil angribe dem!«.

Et par dage tidligere havde hun, som har en vis sans for det dramatiske, sagt til en journalist, at vi under ingen omstændigheder ville fortælle, hvad vi ville foretage os, men hun ville da råde journalisten til at holde øje med garden. I aviserne var det blevet til, at vi – de vilde, gale, rabiante kvindesagskvinder og mandehadere – ville gøre noget ved Den kongelige Livgarde.

Og det ville vi egentlig også gerne, for der var noget ved dette fallossymbol med dets bjørneskindshuer, geværer, fløjter og daglige marcheren rundt i de københavnske gader, som virkede utroligt provokerende på os. Vi ville – iklædt lange hvide kjoler, med udslået hår og blomster i hænderne som sande danekvinder – være fulgt efter garden på dens tur rundt i byen. Det var meningen, at vi skulle ligne de kvinder på det kendte fotografi fra 1913, der går til kongen og takker ham for, at kvinderne har fået stemmeret. Projektet strandede på, at vi dels ikke kunne finde ud af, hvem vi skulle takke for hvad, og dels frygtede at blive arresteret, hvis vi tillod os at forstyrre den maskuline orden.

I stedet valgte vi at åbne rødstrømpeballet med at protestere mod 2 ting, som generede os kraftigt: 1) fremstillingen af kvinden som blot og bart sexobjekt, der hele tiden skal købe nyt for at klare sig i konkurrencen, 2) at kvinder får mindre i løn end mænd, bare fordi de er kvinder. Det første skulle ske i form af en happening på Strøget, og det sidste ved at tage på solidaritetsudflugt ud til de kvindelige bryggeriarbejdere på Tuborg.

Disse ting lavede vi for at markere for os selv og omverden, at *nu* skete det, *nu* ville vi ikke længere finde os i mere stupid kvindeundertrykkelse.

Vores forhold til pressen var noget paranoidt, men vi regnede med, at deres overvældende interesse for os kunne bruges til at formidle – omend i fordrejet form – til landets kvinder, at nu var vi her altså, og nu måtte de også se at komme op på dupperne.

Strøgturen startede med, at vi, efter at Livgarden var forsvundet, steg op fra Kunstakademiets kælder iført dulle-parykker og kæmpestore brystholdere med balloner i. Nogle havde også hatte på og hofteholdere, der dinglede rundt om maven. Vi lignede karikaturer af de sexbomber, der, som det dominerende kvindeideal i 50'erne, havde forpestet vores opvækst. I hænderne bar vi plakatkasser, hvorpå der bl.a. stod: »Mandens favn – kvindens havn«, »Lykke er at vaske HANS og børnenes tøj«, »Før var jeg ingenting – nu er jeg gift med chefen«, »Et køleskab for det daglige knald« og »Smart tøj – scooby-doo-wau-wau«. Da vi gik op ad Strøgt standsede folk forbavset og kikkede. Nogle smilte, andre fnyste forarget. Vores lille optog blev fulgt af en flok pressefotografer, der smed sig i støvet for at tage de mest flatterende billeder af os. Jo, jo – aldrig hverken før eller siden har man været så nær på at føle sig som Marilyn Monroe på gennemrejse.

På den ene side var der selvfølgelig noget berusende ved at tage en beslutning, og så handle. På den anden side følte jeg mig noget idiotisk med mine 2 balloner strittende ud i luften. Allerhelst ville jeg sidde hjemme ved mit skrivebord og finde ud af, hvorfor fem mandlige forfattere, der alle i 1890'erne startede som symbolister, endte med at blive henholdsvis kommunist, socialdemokrat, anarkist, katolik og besynger af industrialismen. Interessant problemstilling! – Og så rendte man rundt på Strøget og spillede fandango! Hvad man dog ikke kaster sig ud i for at ændre historiens gang!

Dét, det drejer sig om, sagde jeg til mig selv, er at sætte det ene ben foran det andet. Således nåede jeg frem til Rådhuspladsen. Her stak vi hul på vores balloner og smed hele den perverterede kvindelighed i en affaldspose.

Dét, vi smed ud, var vores mødres kvindelighed: transvestit-udstyret kombineret dels med økonomisk afhængighed af en mand, og dels med børn, der var en hæmsko for den frie udfoldelse. Færdig med det. Nu skulle vi rigtig leve og drage ud på eventyr. Der blev læst en hel del Simone de Beauvoir i de dage.

Efter renselsesritualet gik vi igen ned ad Strøget. Vi var »nye kvinder« med egne uforlignelige bryster, renskurede ansigter og harske meninger. Vore plakatkasser havde også fået nye slogans: »Fri abort –

kvinden bestemmer over sin egen krop«, »Rejs jer kvinder«, »Frihed, lighed og søsterskab«, »Vask kun din egen sok – nu har du sgu' vasket nok«. Vi var heller ikke længere »stille piger«. Vi råbte, så det gjaldede: »Mini og maxi og hele molevitten – det er Strecker og Nørgaard, der stryger profitten«, »Kvinder kræver ligeløn – det er ikke nogen bøn«, og »Søstersolidaritet, søstersolidaritet...« Vi havde definitivt »smidt retur-billetten væk.«

Det mest påfaldende ved tilbageturen var, at pressefotograferne, som selvfølgelig allesammen var mænd, var pist forsvundet. Gentlemen foretrækker tydeligvis blondiner og sexbomber. Det er der ligesom mere billede i... Og salg i!

Om eftermiddagen tog vi ud på Tuborg. Der var nogen i gruppen, der havde arbejdet dér. De var harmdirrende over, at de kvindelige bryggeriarbejdere fik mindre i løn end mændene, skønt de ofte udførte mere anstrengende arbejde.

Vi snakkede ligeløn med nogen af arbejderne, delte løbesedler ud og råbte: »Det er *din* daler, det drejer sig om!«. Direktøren kom ud og var jovial og inviterede på rød Tuborg, som vi afslog. Fjernsynet filmede, og bryggeriarbejderne tænkte sikkert: »Ja, ja – det er nogle af de sædvanlige tosser, der kommer rendende og deler løbesedler ud.«

Og tosser, det var vi jo. Ligesom ungdomsoprøret, som vi udsprang af, troede vi naivt, bl.a. p.gr.a. den historieløshed, som var et produkt af koldkrigstiden, at vi ved at appellere til magthavernes dårlige samvittighed kunne få magthaverne til at indse alle uretfærdighederne, hvorefter retfærdigheden fluks ville ske fyldest. Men tosser eller ikke tosser, så skete der trods alt meget for os og andre kvinder efter den forårsdag, hvor vi tog os sammen til at gå op ad Strøget med balloner i brystholderen. Vi fik/tilkæmpede os ligeløn, fri abort, hængebryster, mange opløste ægteskaber, »bløde« mænd og en hel del skæg og ballade samt en hel del sorg og savn.

Som konen i muddergroften er vi imidlertid slet ikke tilfredse. Vi har heller ingen grund til at være det. Her i 1985 vil vi have lov til at nytolke kvindeligheden, have børn, arbejde, ligeværdige mænd og smukke dage. Nu siger vi: hvis vi kvinder er den halve verden, skal vi også have den halve magt, for ellers kan vi aldrig få indrettet verden, som vi ønsker, den skal være.

Meget har forandret sig, – men alligevel: Hold stadig øje med garden!

Lisbeth Dehn Holgersen